

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ แนวทางการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว วนอุทยานภูชี้ฟ้า
ตามหลักการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ชื่อผู้เขียน นางสาวทัศนดา บุญปัญญาโรจน์

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

ศาสตราจารย์ ดร.มนัส สุวรรณ ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์ บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา กรรมการ

รองศาสตราจารย์ ประหยัด ปานดี กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาบริบทเชิงการท่องเที่ยวในปัจจุบันของพื้นที่วนอุทยานภูชี้ฟ้า เพื่อศึกษาระดับความรู้ของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับพื้นที่วนอุทยานภูชี้ฟ้าและความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพื่อศึกษาปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยววนอุทยานภูชี้ฟ้าในมุมมองของนักท่องเที่ยว เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยววนอุทยานภูชี้ฟ้า เพื่อวิเคราะห์และเสนอแนะแนวทางการจัดการแหล่งท่องเที่ยว วนอุทยานภูชี้ฟ้า ตามหลักการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ รูปแบบของการศึกษาเป็นการศึกษาเชิงสำรวจ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ไปเที่ยวชมจนถึงจุดชมวิวของแหล่งท่องเที่ยวภูชี้ฟ้าจำนวน 384 คน คนในท้องถิ่นจำนวน 48 คน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำนวน 4 คน ผู้ประกอบการด้านที่พักและอาหารจำนวน 30 แห่ง มัคคุเทศก์จำนวน 3 คน มีวิธีเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ การสำรวจ และการให้แบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ผลด้วยสถิติพรรณนา โดยใช้การแจกแจงความถี่ ซึ่งประกอบด้วยจำนวน และการหาค่าอัตราส่วนร้อยละ

จากการศึกษาเรื่องบริบทเชิงการท่องเที่ยวพื้นที่วนอุทยานภูชี้ฟ้า พบว่าแหล่งท่องเที่ยววนอุทยานภูชี้ฟ้ามีความพร้อมในองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยว 3 ประการ คือ 1) มีสิ่งดึงดูดใจ 2) มีเส้นทางคมนาคมเข้าถึง 3) มีสิ่งอำนวยความสะดวก

สำหรับระดับความรู้ของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับพื้นที่วนอุทยานภูชี้ฟ้าและความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อยู่ในระดับปานกลางทั้งสองอย่าง

ปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยววนอุทยานภูชี้ฟ้า ในมุมมองของนักท่องเที่ยว พบว่าการบริการข่าวสารข้อมูลข่าวสารยังขาดข้อมูลรายละเอียดของแหล่งท่องเที่ยวสำหรับบริการนักท่องเที่ยว บ้ายสัญลักษณ์ยังขาดความชัดเจน และขาดกิจกรรมทางการท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวยังขาดความเป็นธรรมชาติ ที่พักและร้านอาหารไม่เพียงพอในช่วงฤดูกาล รวมทั้งไม่มีสินค้าที่ระลึกที่เป็นเอกลักษณ์ของวนอุทยานภูชี้ฟ้า อีกทั้งขาดเจ้าหน้าที่ดูแลนักท่องเที่ยว น้ำใช้ ห้องน้ำและจำนวนถังขยะสาธารณะไม่เพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ขาดความตระหนักในเรื่องสิ่งแวดล้อมและขาดมนุษยสัมพันธ์กับนักท่องเที่ยวด้วยกันเอง

ในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยววนอุทยานภูชี้ฟ้า พบปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับข้อจำกัดของงบประมาณ บุคลากรไม่เพียงพอในช่วงฤดูกาล ด้านพื้นที่ไม่สามารถจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยว เพื่อกระจายนักท่องเที่ยวควรมีการเพิ่มจุดดึงดูดความสนใจในพื้นที่ใกล้เคียง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังขาดความเข้าใจในระบบการบริหารจัดการของหน่วยงานวนอุทยาน นักท่องเที่ยวบางส่วนไม่เคารพกฎระเบียบ และผู้ประกอบการฉกฉวยโอกาสขึ้นราคาช่วงฤดูกาล

เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการบริหารจัดการพื้นที่วนอุทยานภูชี้ฟ้าได้เสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการวนอุทยานภูชี้ฟ้า ตามหลักการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของกการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย 8 ประการคือ

Independent Study Title	Guidelines for Tourism Site Management at Phu Chee Fah Forest Park in Accordance with the Principles of Ecotourism		
Author	Miss Thaddow Boonpunyarot		
M.A.	Tourism Industry Management		
Examining Committee	Prof. Dr. Manat Suwan	Chairman	
	Assoc. Prof. Boonlert Jittangwattana	Member	
	Assoc. Prof. Prayad Pandee	Member	

ABSTRACT

The objectives of this study were to find: 1) tourism context of Phu Chee Fah Forest Park; 2) tourist knowledge level of Phu Chee Fah Forest Park site and ecotourism; 3) problems and impact caused by tourism in the site of Phu Chee Fah Forest Park in tourist views; 4) problems and threats of Phu Chee Fah Forest Park management, and 5) analysis for guidelines to manage Phu Chee Fah Forest Park tourism site under ecotourism rules.

The study was surveying in style. Samples were including 384 of Thai tourists, 48 of local livings, 4 of concerned personnel, 30 of food and accommodation entrepreneurs, and 3 of tour guides. Methods of information collecting were by interviewing, surveying, and using of questionnaires. The result was presented by descriptive statistic with frequency distribution. The result concluded:

The study of tourism context of Phu Chee Fah Forest Park was founded that Phu Chee Fah Forest Park had full factors of tourism site including: 1) attractions,

2) traffic accessibility, and 3) amenities

In finding of tourist knowledge level of Phu Chee Fah Forest Park site and ecotourism, the author found that tourists had moderate knowledge about the Forest Park site as well as ecotourism.

The study of tourist views in regard of problems and impact caused by tourism in the site of Phu Chee Fah Forest Park was indicated the following issues:

a) lack of information detail for tourist service, b) unclear signs, c) lack of tour activity, d) tourism site was not kept naturally, e) over demanding of accommodation and food in tourist season, f) souvenir was not identified unique of the site, g) insufficient official assistant for tourist service, h) insufficient service of water, toilet, and trash bin, i) tourists did not concern about environment and lack of communication among themselves.

For problems and threats of Phu Chee Fah Forest Park management study it was concluded following matters:

a) limit of budget caused insufficient staff in the tourist season, b) uncontrolled of carrying capacity, c) unprepared of nearby attractions to circulate tourist volume, d) lack of understanding of concerned organization in regard of the Forest Park management system, e) numbers of tourists did not respect the rules, and f) entrepreneurs raised up prices in tourist season

From the analysis for guidelines to manage Phu Chee Fah Forest Park tourism site under ecotourism rules, the author presented guidelines to manage the park under Thai Tourism Authority ecotourism structure in eight ways:

1) to base the management on nature and culture of local community, 2) to manage sustainability, 3) to encourage social and culture aspects, 4) to educate tourists and local people, 5) to share benefit to local people, 6) to support local people involving, 7) to sustain authentic product, and 8) to distribute tourist satisfaction